

Βρυξέλλες, 27 Σεπτεμβρίου 2024
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0302(COD)

13760/24
ADD 1

CODEC 1841
JUSTCIV 158
JAI 1417
CONSOM 290
COMPET 953
MI 815
FREMP 366
TELECOM 281
CYBER 264
DATAPROTECT 284

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου (πρώτη ανάγνωση) — Έκδοση της νομοθετικής πράξης = Δήλωση

Δήλωση της Εσθονίας

Η Εσθονία υποστηρίζει τον στόχο της οδηγίας και μπορεί να συμφωνήσει με τις περισσότερες από τις λύσεις που υποδεικνύει. Ωστόσο, η οδηγία ρυθμίζει το δικονομικό δίκαιο κατά τρόπο που εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τις βασικές αρχές του δικαίου ενός κράτους μέλους.

Συγκεκριμένα, η οδηγία περιέχει ρήτρα μέγιστης εναρμόνισης: έτσι ρυθμίζεται διεξοδικά και η αποκάλυψη των αποδεικτικών στοιχείων σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων. Η μέγιστη εναρμόνιση οδηγεί σε ανησυχητικό ειδικό καθεστώς στη νομοθεσία μας, όπου οι κανόνες που εφαρμόζονται διαφέρουν. Ειδικότερα, θα ήταν δυσχερέστερο για τον ενάγοντα να ζητήσει τη συνδρομή του δικαστηρίου για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε περιπτώσεις ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων απ' ό,τι σε άλλες δικαστικές διαδικασίες, τόσο σε εκείνες στις οποίες τεκμαίρεται η ανισότητα των μερών όσο και σε εκείνες στις οποίες τεκμαίρεται η ισότητα αυτών.

Καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, η Εσθονία εξήγησε ότι το περιεχόμενο των διαδικαστικών πράξεων δεν θα πρέπει να διαφέρει αδικαιολόγητα ανάλογα με το ειδικό περιεχόμενο της διαφοράς. Αυτό θα οδηγούσε σε κατακερματισμό του δικαίου, έλλειψη ασφάλειας δικαίου και, πρωτίστως, διαφορετική μεταχείριση των μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία, θα μπορούσε δε να δημιουργήσει συνταγματικό πρόβλημα. Επιστήσαμε την προσοχή στο γεγονός ότι το δικονομικό δίκαιο ενός κράτους μέλους είναι ένα ενοποιημένο σύστημα στο οποίο διάφορα τμήματα του δικονομικού δικαίου συνδέονται και εξισορροποούνται με άλλα τμήματά του. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ίση μεταχείριση των μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία, θα πρέπει να εξετάσουμε το ενδεχόμενο τροποποίησης των γενικών κανόνων σχετικά με την αποκάλυψη αποδεικτικών στοιχείων στο εθνικό μας αστικό δικονομικό δίκαιο ώστε να αντιστοιχούν στην οδηγία. Ωστόσο, δεν θεωρούμε ότι μια τέτοια παρέμβαση στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο του ενωσιακού δικαίου.

Επιπλέον, η νομική βάση που διέπει τις αστικές δίκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το άρθρο 81 της ΣΛΕΕ, το οποίο ρυθμίζει τη διασυνοριακή δικαστική συνεργασία. Στην περίπτωση αυτής της νομικής βάσης, λαμβάνεται πάντοτε ιδιαίτερη μέριμνα ώστε οι θεσπιζόμενοι κανόνες να μην παρεμβαίνουν στο εθνικό δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών. Η νομική βάση της ανά χειράς οδηγίας είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, το οποίο ρυθμίζει την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να δοθεί η ίδια προσοχή όταν γίνεται εφαρμογή της εν λόγω νομικής βάσης και, ταυτόχρονα, ρυθμίζεται το δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών. Για παράδειγμα, μια υφιστάμενη οδηγία που έχει νομική βάση για την εσωτερική αγορά, η οποία αφορά τις αστικές δίκες και περιέχει επίσης τη ρήτρα περί αποκάλυψης αποδεικτικών στοιχείων, ελάχιστο μόνο έχει αποτέλεσμα εναρμόνισης (οδηγία για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές). Με τον τρόπο αυτό τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στους κανόνες τους στο εθνικό δίκαιο και στις νομικές παραδόσεις τους.

Τέλος, το ενωσιακό δίκαιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια που είναι αναγκαία για την επίτευξη του εκάστοτε στόχου. Ωστόσο, από τη διατύπωση των κανόνων σχετικά με την αποκάλυψη αποδεικτικών στοιχείων (στο διατακτικό και στην αιτιολογική σκέψη) προκύπτει ότι σκοπός είναι η παρέμβαση στο δικονομικό δίκαιο του κράτους μέλους, ενώ παράλληλα θεσπίζεται ειδικό καθεστώς για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων μόνο στον συγκεκριμένο τομέα της ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων. Παραμένει ακατανόητο το πώς θα δικαιολογηθεί η μέγιστη εναρμόνιση στην προκειμένη περίπτωση (όπως και το πώς δικαιολογείται η διαφορετική ρύθμισή της σε σχέση με άλλους τομείς όπου τεκμαίρεται επίσης η ανισότητα των μερών). Επιπλέον, ο πραγματικός αντίκτυπος αυτής της μέγιστης εναρμόνισης με το εθνικό δικονομικό δίκαιο και τα νομικά συστήματα των κρατών μελών δεν έχει εκτιμηθεί. Κατά την άποψή μας, η επίτευξη του εν προκειμένω επιδιωκόμενου στόχου μέσω της προαναφερθείσας λύσης δεν εξυπηρετεί την αναλογικότητα.

Συνοπτικά, η Εσθονία φρονεί ότι η επιλεγείσα στην παρούσα οδηγία προσέγγιση για την αποκάλυψη αποδεικτικών στοιχείων δεν είναι η ενδεδειγμένη και θα ακολουθήσουμε προσεκτικά άλλες προτάσεις που δεν θα επαναλαμβάνουν την εν λόγω προσέγγιση.
